

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ВИСШ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ

ул. „Цар Калоян“ № 1-а, 1000 София, тел. 986-28-61, 987-55-13,
факс 987-65-14, e-mail: arch@vas.bg

Изх. № 799

Дата: 21.11.2023 г.

ДО
МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО -
ДОЦ. Д-Р АТАНАС СЛАВОВ

СТ А Н О В И Щ Е

от
ВИСШИЯ АДВОКАТСКИ СЪВЕТ,
представяван от председателя –
адв. д-р Ивайло Дерменджиев

Относно:

Наредба за изменение и допълнение на
Наредба № 3 от 2005 г. за реда за подбор,
квалификация и контрол върху синдиците

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

Във връзка с постъпило на 02.11.2023 г. във Висшия адвокатски съвет искане с вх. №1988/2023 г., представям на Вашето внимание становището на Висшия адвокатски съвет относно проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 2005 г. за реда за подбор, квалификация и контрол върху синдиците (обн., ДВ, бр. 64 от 2005 г.; изм. с Решение № 5465 от 2006 г. на ВАС – бр. 45 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 111 от 2013 г.; изм. с

Решение № 5080 на ВАС от 2015 г. – бр. 42 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 16 от 2016 г. и бр. 45 от 2019 г.) и мотивите към него.

I. Общо представяне на проект за Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 2005 г. за реда за подбор, квалификация и контрол върху синдиците.

Проектът на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 2005 г. за реда за подбор, квалификация и контрол върху синдиците е един от няколкото нормативни и други актове, които Министерство на правосъдието следва да приеме като част от изпълнението на Националния план за възстановяване и устойчивост, в изпълнение на реформа C10.R4: „Укрепване на рамката на несъстоятелността“, Етап 229 „Мерки за осъществяване на реформата за рамката на несъстоятелността“.

Като част от общата правна рамка, насочена към подобряване ефективността на производството по несъстоятелност, предложеният проект цели да удовлетвори наложената с последните изменения на Търговския закон по-строга регулация на професията на синдиците, за да се гарантира, че те притежават необходимата квалификация за участие в производствата по несъстоятелност, стабилизация и погасяване на задължения. За мащаба на промените в Търговския закон, насочени към усъвършенстване дейността на синдиците, свидетелства дори само броя на промените, касаещи изискванията, на които следва да отговарят синдиците съгласно чл. 655, ал. 2 ТЗ. Така например минималният изискуем стаж по специалността е променен от 3 на 5 години (чл. 655, ал. 2, т. 4 ТЗ). Освен това в чл. 660 ТЗ се въвежда изискването синдикът да изпълнява задълженията си при спазване на Етичния кодекс на синдиците и доверените лица. Едновременно обаче със завишените изисквания към синдиците се въвеждат и по-надеждни правила за защита на техните права. Предвидена е възможност синдикът да се защити, давайки писмени обяснения, преди да му бъде наложена някоя от санкциите по чл. 657, ал. 2 ТЗ. От своя страна чл. 663, ал. 1 ТЗ дава право на синдика да обжалва с частна жалба наложена му глоба във връзка с неизпълнение на задълженията му. С изцяло новата разпоредба на чл. 656, ал. 5 ТЗ се регламентира възможността правомощията на синдика да се осъществяват от няколко лица, като в този случай решенията се вземат от тях единодушно, а действията се извършват съвместно, освен ако събранието на кредиторите или съдът решат друго. В този случай те носят солидарна отговорност.

Всички тези и редица други промени безспорно налагат хармонизиране и синхронизиране на съществуващата подзаконова уредба с променената законова регламентация, което успешно е реализирано посредством настоящия проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 2005 г. за реда за подбор, квалификация и контрол върху синдиците, доколкото последният успешно реализира, заложените при неговото изготвяне цели, а именно:

- Съобразяване на правилата за подбор и професионална квалификация на синдиците в съответствие с реформите на производствата по несъстоятелност, стабилизация и опрощаване на задължения;
- Въвеждане на методология относно минималните стандарти за оценката на потребностите от обучение на синдиците и рамка за непрекъснатото им професионално развитие;
- Създаване на правила за контрол относно спазване на Етичния кодекс на синдиците и доверените лица, насочени към утвърждаване на техните компетентност и морал при осъществяване на дейността им.

При все това някои от предложенията за изменение и допълнение биха могли да бъдат допълнително прецизирани или допълнени в една или друга насока, а именно:

II. Коментар върху конкретни предложения за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 2005 г. за реда за подбор, квалификация и контрол върху синдиците

1. По § 1. и предвидените изменения в чл. 5, ал. 2 от Наредбата относно доказване на стаж по специалността не по-малко от 5 години.

С цел синхронизиране на приетите промени със Закона за изменение и допълнение на Търговския закон (обн. ДВ, бр. 66 от 2023 г.), както и за отстраняване на съществуващи практически затруднения в практиката по прилагането на Наредбата биват предложени своевременни промени в чл. 5, ал. 2, т. 3 и 6, касаещи необходимите документи, които кандидат-синдикът

следва да подаде заедно с писменото заявление за участие в изпита до министъра на правосъдието. Във връзка с констатираните сериозни проблеми, които изискването на сега действащия текст на чл. чл. 5, ал. 2, т. 3 от Наредбата създава, се предлага доказване на стаж по специалността за лицата със свободни професии да става чрез представяне на осигурителна книжка или удостоверение за осигурителен стаж и доход на самоосигуряващо се лице от Националния осигурителен институт (НОИ), издадено въз основа на данните за внесени дължими осигурителни вноски, съдържащи се в информационната система/регистрите на НОИ, удостоверяващи стаж по специалността не по-малко от 5 г. **Това предложение следва да бъде приветствано, тъй като по този начин биват преодолените практическите проблеми при доказване на стаж от лица със свободни професии, които до този момент удостоверяваха спазването на това изискване чрез доказателства за регистрацията или за вписването им.**

Отделно от това с изменението на чл. 5, ал. 2 т. 3 от Наредбата се внасяне категорична яснота относно начина на доказване на стаж по специалността при самоосигуряващите се лица. Оттук и бива дефинитивно изключена възможността това да става със заверени от самия адвокат преписи от регистри на НОИ за съответния период, които често биват представяни под формата на електронни разпечатки, макар и да нямат статута на официални документи, а целта на правилото е да се установи действителното наличие или действителната липса на три годишния стаж по специалността¹. Тази именно цел бива успешно постигната с формулираното изменение, доколкото същото успява на нормативно ниво да закрепя и досега съществуващата добра практика стаж да се доказва с удостоверение за осигурителен стаж и доход на самоосигуряващо се лице по образец КРД-13, като едновременно с това подзаконовата уредба бива синхронизирана и с изискванията на чл. 41, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж. Съгласно цитираната разпоредба осигурителният стаж и осигурителният доход на самоосигуряващите се лица се установяват с осигурителни книжки, в които се посочват времето, през което лицата са били осигурени, и доходът, върху който са внесени или дължими осигурителни вноски. За времето след 31 декември 2006 г. самоосигуряващите се лица могат да установяват осигурителен стаж и осигурителен доход и въз основа на данните за внесените дължими осигурителни вноски, съдържащи се в информационната

¹ В този смисъл са и мотивите към Решение № 5894 от 9.10.2023 г. на АдмС - София по адм. д. № 4751/2023 г.

система/регистрите на НОИ. За времето след 1 януари 2016 г. самоосигуряващите се лица установяват осигурителен стаж и осигурителен доход въз основа на данните за внесените дължими осигурителни вноски, съдържащи се в информационната система/регистрите на НОИ. **В тази връзка вероятно може в текста на чл. 5, ал. 2, т. 3 от Наредбата директно да бъде директно препратено към правилото на чл. 41, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж.**

На следващо място, удачно е разширен кръгът на обстоятелствата, които следва да бъдат декларирани въз основа на констатирани в пратките по прилагането на Наредбата при провеждането на изпити за придобиване на квалификация за синдик несъответствие между чл. 5, ал. 2, т. 6, който определя подлежащите на деклариране обстоятелства и някои от условията по чл. 6, ал. 1, на които, ако кандидатът отговаря, не се допуска до участие в изпита. **По този начин разпоредбата е прецизирана и приведена в съответствие с промените в чл. 655, ал. 1, т. 3, 4, 6 и 7 и в чл. 655, ал. 6 на Закона за изменение и допълнение на Търговския закон (обн., ДВ, бр. 66 от 2023 г.). Единствено може да се помисли дали в текста на т. 6 от чл. 5, ал. 2 от Наредбата изрично да не се посочи, че се прилага не просто декларация, а „декларация с нотариална заверка на подписа за наличие на следните условия и липса на пречки“.**

2. По § 2, § 3 и § 4 от проекта относно измененията на чл. 6, ал. 1 и чл. 13, ал. 2 и чл. 14 от Наредбата.

2.1. Следващите предложени изменения са резултат от необходимостта да бъде прецизирана съществуващата подзаконова уредба и нейното привеждане в съответствие с промените в Търговския закон, а именно:

- *Разпоредбата на чл. 6, ал. 1 от Наредба № 3 от 2005 г. е прецизирана с цел синхронизиране с промените в чл. 655 от Търговския закон (обн. ДВ, бр. 66 от 2023 г.). Предвижда се, че не се допуска до участие в изпита лице, което не отговаря на изискванията на чл. 655, ал. 1 ТЗ, на условията по чл. 655, ал. 6 ТЗ и не е внесло такса за участие в изпита.*
- *Предложената промяна в чл. 13, ал. 2 има за цел да приведе в съответствие нормата с промените в чл. 655, ал. 1, т. 5 от Търговския закон.*

- *С цел синхронизиране с промените в Търговския закон разпоредбата на ал. 5 се изменя, като се предвижда, че лица, освободени по собствено желание от списъка по ал. 4 или неиздържали успешно изпита за придобиване на квалификация за синдик, могат отново да се явят на изпит при условията и по реда на тази наредба, а лица, които са изключени от списъка в случаите по чл. 655, ал. 3 ТЗ - и при спазване на условията на чл. 655, ал. 6 ТЗ.*

Така предложените изменения следва да бъдат оценени положително, като утвърждаващи заложеното променената нормативна уредба разбиране, че сложният характер на съдебното производство по Част IV от ТЗ налага въвеждането на специални изисквания към лицата, които желаят да изпълняват тази дейност. Това ясно личи и от предложеното изменение на чл. 14, ал. 2 от Наредбата като се предвижда не само списъка на лицата, които могат да бъдат назначение за синдици в производството по несъстоятелност по ТЗ да бъде обнародван в Държавен вестник, но така също на обнародване по същия ред да подлежи и промяната на обстоятелствата относно синдиците.

2.2. Разпоредбата на чл. 14, ал. 2, изр. второ от Наредбата предвижда, че всяка промяна на обстоятелствата по чл. 13, ал. 2 (трите имена на синдика, електронен адрес, адрес за контакт, телефон и специалност в списъка на лицата, които могат да бъдат назначавани за синдици в производство по несъстоятелност по Търговския закон) се обявява на интернет страницата на Министерството на правосъдието. Предвид обстоятелството, че списъкът на лицата, които могат да бъдат назначавани за синдици в производство по несъстоятелност по Търговския закон, подлежи на обнародване в „Държавен вестник“, се предлага промяната в обстоятелствата относно синдика в списъка, също да се обнародва в „Държавен вестник“. По този начин се създава допълнителна сигурност, доколкото и при сега действащата регламентация лице, което е включено в списъка на лицата, които могат да бъдат назначавани за синдици, е длъжно в 14-дневен срок да уведоми министъра на правосъдието при промяна на обстоятелство по чл. 13, ал. 2 (включително адрес за контакт). Всяка промяна на обстоятелство по чл. 13, ал. 2 се обявява на интернет страницата на Министерството на правосъдието.

С оглед на възможните нарушения на възложените задължения за уведомяване и с цел внасяне на яснота може да се помисли дали да в предложението за изменение на чл. 14 да не бъде включено изрично правило, което да предвижда дали подобно нарушение съставлява или не основания за изключване на лицето от списъка на синдиците в контекста на това, че се касае до задължение към Министерството на правосъдието, а не се касае до не се касае до нарушение във връзка с дейността на синдика.

3. По § 5 от проекта относно чл. 16, ал. 2.

Отвъд гореизложеното с предложението за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 2005 г. за реда за подбор, квалификация и контрол върху синдиците напълно удачно чрез изменение на чл. 16, ал. 2 се въвежда изискване квалификацията на синдиците да се организира, провежда, координира и контролира от министъра на правосъдието съвместно с министъра на икономиката и индустрията по утвърдена от тях Методология за оценка на потребностите от обучение на синдици. **По този начин се създават общи насоки за оценка на потребностите от обучение и изготвянето на програма за обучение, синхронизиране на методи за оценка и анализ на програмата за обучение и контрол. Това, както се сочи и в мотивите към проекта за Наредба, значително ще подпомогне осъществяването на цялостния процес по реализиране на подготовката и провеждането на задължителната квалификация на синдиците, предвидена в глава трета „Квалификация на синдиците“ в Наредба № 3 от 27 юни 2005 г. за реда за подбор, квалификация и контрол върху синдиците.** Отделно от това възприемането на единна методология значително ще подпомогне изпълнението на вменените с разпоредбите на чл. 655а, ал. 3 от Търговския закон и чл. 16, ал. 2 от Наредбата съвместни задължения на министъра на правосъдието и на министъра на икономиката и индустрията по организиране, провеждане, координиране и контролиране на квалификацията на синдиците и задълженията им по чл. 19 и 20 от Наредбата по изготвяне, обявяване, организиране и провеждане на обучение по годишната програма на тематичните курсове за обучение и по програми за допълнителни форми на обучение.

4. По § 6 от проекта и предложеното изменение на чл. 17 от Наредбата.

4.1. В чл. 17, ал. 1 от Наредбата е предвидено задължение за синдика в срок до 31 март на всяка календарна година да направи вноски за професионална квалификация в размер на една минимална работна заплата за страната, да уведоми за това писмено министъра на правосъдието и да представи доказателства.

С цел облекчаване на административната тежест за синдиците е предложено допълнение на ал. 1, с което задължението за уведомяване на министъра на правосъдието и представяне на доказателства отпада, ако вноската е платена по електронен път. Същевременно така формулираното изменение като че създава потенциална опасност за противоречия, доколкото не е ясно какво вносителят на проекта на Наредба разбира под „вноска, заплатена по електронен път“, респективно какъв друг път съществува, различен от електронния, при който остава задължението за уведомяване на Министъра на правосъдието за осъщественото заплащане на вноската. При преформулиране на предложения текст вероятно следва да бъде взето предвид, че дължимата вноска се превежда по бюджетната сметка на Министерството на правосъдието.

4.2. Отделно от това следва да се приветства въвеждането на „задължително“ уведомяване на синдика, че не е изпълнил вмененото му задължение за вноска за професионална квалификация, доколкото действащата редакция на Наредба № 3 от 27.06.2005 г. за реда за подбор, квалификация и контрол върху синдиците не предвижда изрично задължение за министъра на правосъдието да уведомява синдиците за невнесени от тях ежегодни вноски за професионално обучение и да отправя покана за доброволно изпълнение. Макар и при сега действащата редакция на текста практиката правилно да се бе ориентирала към разбирането, че неизпълнението на задължението по чл. 17, ал. 1 Наредба № 3/2005 г. не води автоматично до настъпване на неблагоприятните последици на чл. 17, ал. 5., то изричното формулиране на правило в тази насока е добре дошло. По този начин се спестява необходимостта да се прибегва до правилото на чл. 26 АПК и въз основа на него да се извежда необходимостта синдикът да бъде уведомен за започване на производство по издаване на административен акт, с който синдикът ще бъде изключен от списъка по чл. 655, ал. 2, т. 7 ТЗ, както и да му осигури възможност за участие в производството, както изискват нормите на чл. 34 и чл. 35 АПК. С предвидените промени нормативната уредба бива съществено подобрена, тъй като се създава изрична възможност в

допълнително определен срок да бъде заплатена дължимата вноска за професионална квалификация.

4.3. В същия дух на либерализиране на регламентацията и освобождаването ѝ от ненужен формализъм е предложената промяна на чл.17, ал. 5 от Наредбата. Съгласно чл. 655а, ал. 2 от Търговския закон, невнасянето в срок на една вноска по ал. 1 е основание за временно изключване на синдика от списъка по чл. 655, ал. 1, т. 5 за срок една година от влизането в сила на заповедта на министъра на правосъдието. В едногодишния срок се включва и времето, през което синдикът е бил отстранен, в случай на допуснато предварително изпълнение на заповедта за временно изключване от списъка.

Във връзка с предвиждането, че когато неизпълнението на задължението по ал. 1 е системно, това е основание за изключване на лицето от списъка по чл. 655, ал. 1, т. 5 е препоръчително правилото да бъде допълнено като се посочи кога е налице системност при неизпълнение на задължение за професионална вноска, за да бъдат избегнати бъдещи спорове относно тълкуването и прилагането на това правило. По този начин ще бъде преодоляно и понастоящем съществуващото нееднозначно тълкуване в пратките относно това колко вноски не следва да бъдат внесени, за да е допустимо съответният синдик да бъде изключен от списъка на синдиците².

Квалификацията на синдиците е процес, насочен към усвояване и повишаване на теоретичните знания и практическите умения и е задължителна за тях, като ежегодните вноски на синдиците имат за цел единствено осигуряването и провеждането на обучение, а нямат функция на такси за упражняване на професията синдик³. Именно поради тази им функция законодателят предвижда незаплащането не на една, а на повече от една вноска за професионална компетентност да е основание за изключване от списъка на синдиците на лица, които отговарят на всички условия, регламентирани в чл. 655, ал. 2 ТЗ и придобили вече такава квалификация. Това обаче налага изясняване на понятието системно, за да бъде гарантирано

² Така в Решение № 7929 от 30.06.2015 г. по адм. дело № 1574/2015 г., Решение № 6746 от 09.06.2015 г. по адм. дело № 3787/2015 г., Решение № 7833 от 22.12.2021 г. на АдМС - София по адм. д. № 9158/2021 г., в които се коментира съществуващото до 2023 г. противоречие между Наредбата и Търговския закон, който боравеше с понятието вноски във множествено число за разлика от ПНА, който използваше понятието вноска в единствено число, създавайки предпоставки за приложението на чл. 15 ЗНА.

³ Така и Решение № 198 от 22.02.2022 г. на АдМС - Варна по адм. д. № 2760/2021 г.

тълкуване на нормата на чл. 665а, ал. 2 ТЗ, съответно на целта и духа на закона и спецификата на института синдик.

5. По § 7 и § 8 относно предложените изменения на чл. 18, ал. 1 и чл. 19, ал. 1 от Наредбата.

Разпоредбата на чл. 18, ал. 1 се прецизира и допълва с оглед синхронизиране с промените в Търговския закон (обн. ДВ, бр. 66 от 2023 г.), като се предлага основна форма на квалификацията на синдиците да бъдат ежегодните тематични курсове по актуални проблеми на несъстоятелността, които да включват придобиване на знания и опит относно производствата по несъстоятелност, стабилизация и погасяване на задължения. В логична връзка с така предложеното изменение се предвиждат и промени в чл. 19, ал. 1 като се предвижда с оглед улесняване на процедурата по уведомяване на синдиците за одобрената от министъра на правосъдието и министъра на икономиката и индустрията програма, същата да се обявява в информационната система за производство по несъстоятелност на Министерството на правосъдието, вместо да се изпраща на всеки синдик. С така предложените изменения безспорно следва да се счита, че са удовлетворени изискванията на член 26 от Директивата за реструктуриране и несъстоятелност, съгласно който държавите членки трябва да гарантират, че специалистите, назначени в производства по реструктуриране, несъстоятелност и опрощаване на задължения получават подходящо обучение и разполагат с необходимите експертни познания за изпълнение на своите отговорности.

6. По § 9 от проекта и предложеното изменение на чл. 23 от Наредбата.

Съгласно промените в чл. 660, ал. 1 и 2 от Търговския закон (обн. ДВ, бр. 66 от 2023 г.) синдикът е длъжен да осъществява правомощията си с грижата на добър търговец при спазване на правилата на Етичния кодекс на синдиците и доверените лица, който се утвърждава от министъра на правосъдието след съгласуване с организациите на синдиците и доверените лица. Повишените изисквания към фигурата на синдиците и доверените лица изискват и повишен контрол от страна на министъра на правосъдието, който осъществява контрол върху дейността.

6.1. С цел синхронизиране с промените в Търговския закон с предложените изменения на разпоредбата на чл. 23, ал. 1 се предвижда, че министърът на правосъдието ще осъществява контрол върху дейността на синдиците и спазването на правилата на Етичния кодекс на синдиците и доверените лица. Уточнява се още, че контролът се осъществява чрез проверки от инспектори от Инспектората на министъра на правосъдието по Закона за съдебната власт, образувани служебно или по писмен сигнал на заинтересувано лице.

6.2. Като положителна следва да бъде оценена и предложената промяна на ал. 3 с оглед привеждането ѝ в съответствие с измененията в чл. 663, ал. 2 от Търговския закон. Изричното даване на възможност на синдика да представи писмени обяснения хармонизира съществуващата подзаконова уредба с изискването на чл. 34 АПК, което на свой ред представлява представят проявление на основните принципи на административния процес за истинност, служебно начало и самостоятелност - чл. 7, чл. 9 и чл. 10 АПК. В тази връзка може да се помисли дали да не бъде включен изричен текст, съгласно който обжалването на заповедта за изключване от списъка на синдиците спира нейното изпълнение, като не се допуска и предварително такова по реда на чл. 60 АПК.

6.3. Отделно от това въвеждането на концепцията за тежест на нарушението, ще позволи да бъде спазен принципът на пропорционалност като изключване от списъка се прилага не само при формални нарушения, а при такива, които са тежки и са засегнали интересите на страните, участващи в производството по несъстоятелност. Положителният ефект от предложената изменена редакция на ал. 3 на чл. 23 е явен във връзка с утвърждаването като правилна съществуващата административна практиката, която свързва това правомощие на министъра на правосъдието с извършване на преценка на тежестта на нарушението чрез въвеждане на стандарт за преценка относно начина на упражняване на предоставената оперативна самостоятелност⁴ и

⁴ По някои дела Върховният административен съд констатира, че упражняването на правомощията на министъра по чл. 655, ал. 3 не е по усмотрение, в смисъл, че решението на министъра да изключи дадено лице от списъка на лицата, които могат да бъдат назначавани за синдици на дружества в несъстоятелност, не може да бъде взето при липса на нарушение от страна на това лице (вж. № 3471 от 31 май 2000 г. по адм. д. № 5518/1999 г., ВАС, III о.). По друго дело обаче съдът приема, че министърът има "право" да упражнява своите правомощия по чл. 655, ал. 3 (вж. реш. № 6446 от 7 юли 2005 г. по адм. д. № 10621/2004 г., ВАС, V о.). По друго дело съдът изрично заявява, че решението дали да се прибегне до тази мярка е в рамките на правото на

регулиране на правото на преценка на Министъра на правосъдието. По този начин по същество новата редакция на правилото гарантира спазването на чл. 6 АПК⁵ озаглавен "съразмерност" и предвижда, че административните органи трябва да упражняват правомощията си по разумен начин, добросъвестно и справедливо, като чл. 6, ал. 2 предвижда, че административният акт и неговото изпълнение не могат да засягат права и законни интереси в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която актът се издава. Съгласно чл. 6, ал. 3, когато с административния акт се засягат права или се създават задължения за граждани или за организации, прилагат се онези мерки, които са по-благоприятни за тях, ако и по този начин се постига целта на закона. чл. 6, ал. 5 предвижда, че административните органи трябва да се въздържат от актове и действия, които могат да причинят вреди, явно несъизмерими с преследваната цел.

6.4. Във връзка с измененията в чл. 23 от Наредбата и с оглед спецификите на самата проверка на дейността на синдиците, вероятно е добре да бъде включен нарочен текст относно възможната продължителност на проверката, която министърът на правосъдието осъществява, като бъде дерогирано правилото на чл. 57 АПК и чл. 32 ЗАНН. **По този начин изрично би се уредил въпросът за процесуалната законосъобразност на процедурата по проверка 9 в частта относно нейната продължителност), доколкото в сега действащата уредба сроковете за извършване на проверка не са регламентирани – нито в Наредба № 3 за реда за подбор, квалификация и контрол върху синдиците, нито в Търговския закон.** При това положение в съдебната практика се приема, че съобразно въведения в чл. 11 от АПК принцип, процесуалните действия се извършват в сроковете,

преценка на министъра, което не може да бъде контролирано от съда, и че такова решение не би могло да се счита за несъвместимо с предмета и целите на закона, защото законът се стреми да гарантира, че професионалното поведение на синдиците в производството по несъстоятелност, което е сложно и засяга значителни имуществени интереси, ще бъде ефективно контролирано (вж. реш. № 3285 от 4 април 2003 г. по адм. д. № 9426/2002 г., ВАС, V о., потвърдено от реш. № 6758 от 14 юли 2004 г. по адм. д. № 7490/2003 г., ВАС, петчл. с-в). Съдът също така постановява, че министърът не може да бъде принуден да упражни своите правомощия съгласно чл. 655, ал. 3, и че въпросът е в рамките на оперативната самостоятелност на министъра (вж. опр. № 10630 от 16 октомври 2008 г. по адм. д. № 9789/2008 г., ВАС, VII о., потвърдено от опр. № 881 от 21 януари 2009 г. по адм. д. № 14539/2008 г., ВАС, петчл. с-в).

⁵ Върховният административен съд постановява, че чл. 6 урежда принципа на съразмерност, който е задължителен за административните органи при издаване на техните актове (вж. реш. № 8491 от 23 юни 2010 г. по адм. д. № 3952/2010 г., ВАС, I о.), че правилата, установени в този член, регулират начина, по който тези органи могат да упражняват правото си на преценка, и че ако един орган е действал в нарушение на тези правила, неговото решение трябва да се разглежда като несъвместимо с предмета и целта на закона по смисъла на чл. 146, ал. 5 от Кодекса (вж. § 42 по-долу, както и реш. № 4128 от 29 март 2010 г. по адм. д. № 1255/2010 г., ВАС, петчл. с-в; реш. № 3748 от 16 март 2011 г. по адм. д. № 15309/2010 г., ВАС, V о.; реш. № 4410 от 29 март 2011 г. по адм. д. № 9308/2010 г., ВАС, V о.).

определени от закона, поради което и се поддържа, че макар в Наредба № 3 да не е посочен срок, в който административният орган е длъжен да се произнесе с индивидуален административен акт в резултат на проверката, в случая са приложими относимите разпоредби на АПК и ЗАНН, а именно чл. 57 АПК и чл. 32, ал. 1 от ЗАНН, макар и тези срокове да се явяват кратки с оглед вече споменатата специфика и сложност на производството по несъстоятелност.

7. Предложение за изменение на чл. 22 от Наредбата

Доколкото смисълът и целта на въведеното от закона задължително професионално застраховане на синдиците е защитата на лицата, претърпели вреди от виновно неизпълнение на задълженията на синдика и с цел избягване на някои съществуващи противоречия в практиката **би било добре да се създаде нова ал. 5 на чл. 22, която изрично да предвижда, че неизпълнение на задължението за задължително застраховане съставлява основание за изключване на синдика по реда на чл. 23 от Наредбата.** Изискването за застраховане е уредено в чл. 663а ТЗ, съгласно който синдикът се застрахова за времето, през което е назначен за синдик по конкретното производство, за вредите, които могат да настъпят вследствие на виновно неизпълнение на неговите задължения. Целта е създаването на допълнителна гаранция за кредиторите за ефективното реализиране на отговорността на синдика при евентуалното настъпване на вреди за тях от недоброто изпълнение на дейността на синдика, която е особено деликатна, с оглед доверителната си природа и високите професионални качества и очакваната точност на лицата, които я упражняват⁶.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ВИСШИЯ
АДВОКАТСКИ СЪВЕТ: /п/

Д-Р ИВАЙЛО ДЕРМЕНДЖИЕВ

⁶ В този смисъл са мотивите, съдържащи в параграф № 62 от дело "Г. Костова срещу България", жалба № 36181/05.